

Öka brukarinflytandet inom vården med hjälp av Peer supportrar

Brukarinflytande är något väldigt viktigt och är ett sätt för varje individ, att få makt över och bestämma över sitt liv. Det handlar om grundläggande mänskliga rättigheter Inom vård- och stödsatser innebär det att insatserna kan utvecklas, bli mer effektiva och leda till önskat resultat i högre utsträckning. Det finns forskningsstöd som visar, att brukarinflytande har effekter på både rehabilitering och vård när det fungerar väl. Det skapar en känsla av egenmakt för individen vilket är ett sunt och viktigt inslag som kan ha stor påverkan.

Inom brukarorganisationerna talar man om ”Peer support” och det är verkligen brukarinflytande som den fungerar i praktiken. Peer betyder ju jämlike på engelska finns en sådan styrka och kraft i det. I en svensk kontext har man valt att uttolka PEER som Personlig EgenErfaren Resurs).

Peer support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa utbildas till att arbeta som stödpersoner inom verksamheter som erbjuder vård, stöd eller rehabilitering. Detta har prövats under flera år i andra länder som USA, Holland och England med stor framgång. Peer support är en ny yrkesroll, där personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa utbildas och sedan anställs som kompletterande resurs inom vård och omsorg. Peer supportrarna upplevs som mer förstående och med fokus på klienten utifrån ett inifrånperspektiv

I Sverige har Peer Support blivit aktuellt på olika platser i Sverige med hjälp av olika utbildningsinsatser, 4 olika län har jobbat särskilt med detta; Stockholm, Skåne, Västra Götaland och Västerbotten. De som utbildades till Peer supportrar anställdes sedan inom överenskommen verksamhet inom vården eller socialpsykiatri. Tanken med införandet av Peer supportrar är att det ska bli en naturlig del av den svenska sjuk- och hälsovården, och kunna erbjudas till brukare i olika faser av sina vårdkontakter.

Utvärderingarna av projektet visar att Peer supportern fungerar som en viktig brygga mellan patienten och personalen. Vissa saker om utsatthet och den egna livssituationen kan exempelvis kännas lättare att prata om med en Peer supporter jämfört med en i personalen på slutenvårdavdelningen. Det stigma som kan vara ett hinder för återhämtning kan minska på ett betydelsefullt sätt i mötet med en Peer supporter.

En forskare inom ämnet, vid Lunds universitet, lyfter fram att det bidrar till ökad likvärdighet och en mer öppenhet kring vad man kan prata om. Att ha med en Peer supporter vid möten kring svåra samtalsämnen har visat sig vara väldigt bra för att bygga relationen med patienten.

I Örebro har man Peer supporter anställda inom några verksamheter. Brukarorganisationerna lyfter som dessa en tydlig förbättring för patientgruppen och menar att de har viktig funktion. Även personalen inom dessa verksamheter ser stora vinster med funktionen. Vänsterpartiet vill därför att detta ska vara en naturlig del av yrkeskategorierna inom den psykiatriska vården inom regionen. Att Peer supporter införs bredare är också ett viktigt steg mot en likvärdig psykiatrisk vård.

Vänsterpartiet föreslår därför:

- att Regionfullmäktige beslutar att utreda vilka ytterligare verksamheter där Peer supporter bör införa, och
- att Peer supporter införs i enlighet med utredningens resultat

Vänsterpartiet Region Örebro län

Jessica Carlqvist

Katja Ollila

Malin von Wachenfeldt

Rolf Östman

Marie Krantz

Margareta Carlsson